

KEBANGKITAN semangat berniaga di kalangan orang Melayu setempat semakin ketara memandangkan semakin ramai orang kita yang menceburi berbagai lapangan perniagaan beberapa tahun kebelakangan ini.

Selain daripada mereka yang sudah terlibat atau terdedah pada dunia perniagaan semenjak muda lagi, lain-lain golongan juga menaruh minat terhadap niaga usaha. Mereka termasuk guru-guru dan pekerja makan gaji.

Penglibatan orang Melayu dalam perniagaan kian jelas, tetapi ini tidak bermakna bahawa dunia perniagaan adalah baru bagi mereka. Hakikatnya, perniagaan telah menjadi satu sumber pendapatan bagi orang Melayu Singapura sejak dulu lagi.

Sejarah menunjukkan betapa rancaknya orang Melayu dalam perniagaan.

Menurut Profesor Syed Hussin Alatas, Ketua Jabatan Pengajian Melayu Universiti Nasional Singapura dalam bukunya *'The Myth of The Lazy Native'*, orang-orang Melayu bergiat dalam urusan perkapalan bukan saja dalam rantau ini tetapi juga hingga ke Eropah dalam kurun ke-18.

Sejarah juga mencatatkan tentang kapal-kapal layar Bugis memunggah bahan-bahan di muara Sungai Kallang dan sibuknya urusan niaga di sekitar Arab Street dan Bussorah Street sepanjang kurun ke-19.

Dalam lipatan sejarah tersimpan nama-nama seperti Haji Ambo Sooloh, Haji Mahmud Banjar, Haji Osman Kaya dan Haji Yusof Tali Pinggang.

Mereka mungkin tidak sehebat Syed Mohamed Ahmad Alsagoff, Tan Kim Seng atau Tan Kah Kee dan Tan Lark Sye, yang nama-namanya diabadikan sebagai tokoh-tokoh dunia perdagangan, namun mereka turut memberi sumbangan terhadap pembangunan negara.

Kekayaan

Saudagar-saudagar Melayu itu menjalankan berbagai corak perniagaan. Haji Ambo Sooloh dengan perdagangan bahan-bahan mentah, Haji Mahmud dengan berlian, Haji Osman dengan harta tanah dan rumah sewa dan Haji Yusof dengan tali pinggang.

Sungguhpun berbeza, namun mereka semua ada persamaannya. Mereka semua terlibat dengan harta tanah. Mereka memiliki berbilang-bidang tanah.

Sebahagian besar daripada kekayaan mereka terletak pada harta tanah. Keuntungan yang diperolehi dari perdagangan dilaburkan kepada harta tanah. Begitulah harta kekayaan mereka berlipat ganda.

Kejayaan hartawan-hartawan itu menunjukkan bahawa berkat usaha gigih dan amalan jimat-cermat, mereka juga boleh mengecap kekayaan sebagaimana tauke-tauke Cina dan saudagar Arab.

Mereka telah membukikan bahawa orang Melayu juga boleh dan pandai menguruskan perniagaan hingga mencapai kejayaan yang gemilang dan mengecap kemewahan.

Sesudah mereka meninggal dunia, mereka meninggalkan timbunan harta tanah di merata daerah. Mereka juga meninggalkan anak-anak yang sebahagian besarnya tidak mempunyai pelajaran, khususnya pengetahuan tentang selok-belok perniagaan.

Akibatnya, harta tanah mereka semakin hari semakin susut. Dalam tempoh sedekad dua, sebahagian besar harta tanah mereka bertukar tangan. Tanah, rumah dan kedai yang suatu ketika dulu dimiliki oleh hartawan Melayu sudah terlucut daripada mereka.

Sesudah Perang Dunia Kedua, masih terdapat peniaga-peniaga Melayu tetapi bilangan mereka amat sedikit dan corak perniagaan mereka juga terbatas.

Peniaga-peniaga Melayu, dari keturunan Jawa, Arab dan India dan kaum-kaum lain, didapati menjalankan perniagaan kecil-kecilan seperti menjaja sate menjual kitab, kain pelikat, rempah dan menjual kopi di kaki lima.

Berita Minggu, 5 Ogos 1984

(7 Zulkaedah 1404)

Jumlah mereka terlalu kecil sehinggalah seorang profesor yang menjalankan penyelidikan tentang cara hidup orang-orang Melayu menyatakan bahawa beliau mendapati orang Melayu lebih suka makan gaji daripada berniaga.

Dalam keadaan demikian, timbul semangat di kalangan beberapa orang peniaga untuk membangunkan semula prestasi orang Melayu dalam lapangan perniagaan. Inilah antara faktor yang melahirkan Dewan Perniagaan Melayu Singapura (DPMS) dalam 1957.

Mereka yang berjaya melalui 'zaman remaja' dalam perniagaan kini mengecap ganjaran dari usaha gigih mereka. Setengah-setengahnya sudah menjadi peniaga yang 'established'.

Sebahagian besar peniaga kita bergemar secara persendirian. Tidak ramai yang berkongsi berniaga, seperti para peniaga bukan Melayu.

Bagaimanapun, perniagaan kongsi di kalangan peniaga Melayu bukan tidak pernah wujud. Ada beberapa projek dengan modal yang besar, dikongsi oleh peniaga dan mereka yang berminat dalam perniagaan.

Projek-projek pam minyak dan sate goreng dalam tin adalah antara usaha sama yang gagal separuh jalan disebabkan oleh pengurusan yang tidak teratur dan pengurus-pengurus yang kurang pengetahuan dan pengalaman.

Mungkin kerana kegagalan projek-projek tersebut membuat peniaga dan orang Melayu jera untuk berkongsi niaga. Namun begitu, syarikat-syarikat perkongsian tetap hidup di kalangan masyarakat peniaga Melayu sekarang.

Mewarisi

Sama ada secara individu mahupun kongsi, bilangan orang Melayu yang menceburi dunia perniagaan sudah meningkat. Semangat berniaga mula bersemarak, terutama di kalangan anak-anak muda.

Peniaga-peniaga muda itu, yang boleh disifatkan sebagai peniaga 'generasi pertama' berusaha untuk meningkatkan kedudukan ekonominya.

Mereka menanam asas bagi perniagaan, yang belum tahu jaya gagalnya. Kalau berjaya, mereka akan mengecap ganjarannya di hari tua mereka.

Kalau mereka tidak sempat menikmati kemewahan hasil dari titiknya, mungkin anak atau cucu mereka dapat mewarisi perniagaan yang sudah teguh kedudukannya, seperti setengah-setengah peniaga yang meneruskan perniagaan orang tua mereka sekarang.

Suasana berniaga kini subur di Singapura dan negara-negara jiran tetangga, dan orang Melayu tentu sekali tidak mahu melepaskan banyak peluang yang terbuka.

Adalah dijangka semakin ramai orang kita yang menceburi lapangan perniagaan pada tahun-tahun mendatang.

Mungkin menjelma sekali lagi zaman gemilang perniagaan orang Melayu, dengan dokongan saudagar-saudagar seperti hartawan-hartawan yang terkenal di zaman dulu.